

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 60 Lel
Félévre . . . 30 .
Negyedévre . . . 15 .
Egyes szám ára 1.50 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hir-
detések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Az erős élet.

Az élet: fejlődés. Felszínesebben: mozgás. Előretörés. Egy olyan valami, ami nincs meg-állapodva, ami folyton forr, mint az új bor. Ezért nem tűri a formákat. Hiába akarjuk abba zárni. Ha már kinötte, ha tulfejlődte, leveti magáról. Szinte úgy van vele, mint a gyerek a ruhával. Egyszer csak érzi, hogy a ruha szűk, a ruha rövid, s bármennyire is szereli, kénytelen mással felcserélni. És ez a fejlődés olyan lassan megy végbe, hogy a lassankénti ruhacserélést, a formaváltozást alig vesszük észre. Csak akkor dobban nagyobb, ha a formát forradalommal, kitöréssel veti le magáról. Az élet akkor mutatja meg igazi arculatát. Megmutatja, hogy hatalmas, erős s hogy nyugalomra soha semmi sem kényserítheti.

A liberális kormány a kisebbségi iskolák ellen valósgos hadjáratot indított. Pedig az iskola a fejlődést jelenti s így az életet is. Az életet pedig nem lehet bezárni. Még régi formák közé se, hát még rendeletekbe! Így az iskolákat is hiába akarja olyan formákba bujtatni, hogy azok egészen elvesszenek. Az iskola szelleme a mi életünk szelleme. Rajtunk áll csak, hogy ezt a szellemet tovább is megtartsuk, hogy ezzel az életnek, a fejlődésnek eleget tegyünk. Nekünk nem is kell olyan sokat tennünk érte, csak segítségére kell lennünk az életnek szellemének továbbfejlesztése érdekében. Nekünk csak bizalmunk, reményünk, hitünk és akaratunk kell, hogy legyen s akkor az élet szelleme elvégzi a többi tennivalót a jövő lelkeiben.

Ezért bármennyire is sujtson a sors, lelkünk szinte vakon bizhat a jövőben. Bizhat, mert az élet minden akadályt legyőz.

Kulturális közeledés.

Félreértések elkerülése végett előre le kell szögeznünk, hogy nem vagyunk a román-magyar kulturaközeledés ellenzői. Sőt lelkes hívei vagyunk, mert a két nép helyzetének barátságosabbá tételére ezt az egyedüli eszközt látjuk alkalmasnak. Ez az egyedüli eszköz, illetve mód arra, hogy mindkét népben a szélsőséges elemek uszítói is a józan megfontoltság útjára térjenek, illetve, hogy a nép között eme hamis tanok értéke a legminimálisabba szálljon alá.

A kulturaközeledés eszméje nem új dolog. A román impérium beálltával éppen az erdélyi magyar irodalom munkásai voltak azok, akik ezt vallották. E lap hasábjain is több ízben tétetett szövé, különösen abból a szempontból, hogy elsősorban a román kormánynak, illetve a román írónak és művészeknek volna az a kötelességük, hogy ezt a közeledést lehetővé tegyék. Mert hiába van meg a mi jóakaratumk, ha a másik oldalon, az ezzel szembenálló és valósggal lehetetlenné tevő intézkedésekkel az egész ügyet előre elgán-

csolják, illetve erkölcsileg lehetetlenné teszik.

Lepadatu vallásügyi és szépművészeti miniszternek Kolozsváron a prefektus örömmel újságolta, hogy a magyar színházban Sorbul román író darabját adták nagy sikerrel s hogy a magyar közönség milyen lelkesen tapsolt a román szerzőnek. A miniszter erre örömeinek adott kifejezést s azt a megjegyzést tette, hogy minden ilyen aktus a legbarátiabb érzelmekeket váltja ki a kormányból és a román népből.

A miniszter nyilatkozata nagyon helyes volt. De engedessék még a román darab bemutatásának előzményeire, illetve a darab végigélvezésének előzményeire, vagyis a kulturális közeledés alappilléreire rávilágítani.

S itt van a hiba. Az alappillérek, ugyanis, hiányoznak. Az erkölcsi pilléreket a kormány elielejtette felállítani, illetve a meglévőket lerombolta. Mert tessék csak elképzelni az erdélyi magyarság mai helyzetét, amikor földjét sok helyen elvették, iskoláira naponként újabb és újabb retteget rendeleteket zudítanak s egyházainak sok helyütt létalapjait vették el. Tessék elképzelni a kulturális közeledést akkor, amikor könnyesen nézem, a kis fiam hogy kinlódik a román nyelvel, s amikor elveszik intézményeinket. Nem hősiés maga-

A csodálatos ember meséje.

Írta: KOVÁCS KÁROLY.
(Folyt. és vége.)

Otthon vacsorával voltam kénytelen megtraktálni s miután megkérdeztem, hogy feleségem jelenléte nem zavarja-e mondokájában, a következőket mesélte el. Beszéde alatt szemei csillogtak s arca azt a kifejezést öltötte fel, mint amiről éppen beszélt, úgy, hogy tökéletes színész is lehetett volna belőle. Ezt azonban csak most utólagosan állapítom meg, akkor mindkettőnkét magával ragadott.

— Apám — kezdte a csodálatos ember — nagyon gazdag volt s így én is jómódban nevelkedtem. Kastélyunk egyedül állott a város végén és kertünk és gazdaságunk mindenütt mint a híreben állott. Sok cselédségünk egy egész kis kolóniát alkotott, jóllehet mi összesen csak ötön voltunk. Apám, anyám, 2 nővérem és én. Ezt csak azért mondom el, hogy módjában legyen megállapítani, hogy mennyire lehetséges az, amit az előbb Önnek elmondtam.

Ugy történt, ugyanis, hogy apám egészen tönkrement. Tizenkét éves voltam akkor s én bizony nem sokat értem az egészéből, bár apám és anyám egyáltalán nem titkolóztak. Mari nővérem 18 és Eleonóra nővérem 19 éves volt. Éppen abban a korban, amikor a mi családban a lányok mindig férjhez szoktak menni. Erre még abból az időből emlékezem.

Apám csak halála árán tudta megmenteni a becsületét. A vagyonát azonban nem. Hogy

miért, azt máig sem tudom. Kutattam azután sokáig, de semmi nyomra nem tudtam akadni.

Apám halála után anyám és két nővérem halálsápadtan lézengtek a kastélyban s lesütötték szemeiket, ha a cselédség közeledett. A fájdalmat én is éreztem, mert hiszen szerettem apámat. Még a mesékbe is mindig az ő hatalmas, mindentlegyőző alakját képzeltem. De nem erről volt szó.

Jól emlékszem, péntek volt. Korán küldtek lefeküdni s én engedelmesskedtem. Gyenge, kis törékeny szervezet voltam akkoriban. Minden kis dolog megártott, sokat betegeskedtem. Így, ha betegséggel ijesztettek, mindig megborzongtam és engedelmesskedtem. Mari nővérem most is náthával fenyegetett meg s ezért roppant félve fektüdtem ágyamba.

Éjfélt felé azonban zokogás riasztott fel. Felijedve ültem fel ágyamban és figyelni kezdtem. Mari nővérem sírása volt. Ugy sirt, hogy szinte én is rákezdtém. Először azt gondoltam, hogy odaszaladok s megvizsgálom. De később letettem róla. Lassan kimásztam ágyamból s a hideg folyosóján át Mari szobájáig mentem. Az üveges ajtón át mindent láttam mindent hallottam. Dermedten figyeltem.

Nővérem anyám előtt térdelt és zokogott. Eleonóra nővérem pedig az ablaknál állott és néha-néha fursán mosolygott. Anyámnak is könnyes volt a szeme és úgy könnyesen beszélt. Beszélt pénzről, birtokról, kastélyról, világról, életről, dologról és más efféle dologról, amiket külön-külön értettem, de tisztán nem tudtam felfogni. Beszélt Bányai Sándorról, aki Mari nővéremnek udvarolt és kérte a nővére-

met, hogy hallgasson reá. Felállt és könyörgött neki. Mari erre ismét zokogott és nem-et mondott. Béla nevet emlegetett. Én Béla nevűt nem ismertem. Akkor nem tudtam, csak később jöttem rá, hogy anyám Bányai Sándorhoz akarta erőszakolni, mert Bányainak pénze volt és nem engedte, hogy Bélához menjen nőül, aki valószínűleg szegény ember lehetett.

Igy beszéltek és zokogtak, nem tudom mennyi ideig. Eleonóra csak néha-néha szólott közbe, de akkor is inkább a tükörben nézegette magát. Sokszor úgy állt ott, mintha nem is testvér lett volna, hanem valami ostoba nagynéni. Határozottan emlékszem, hogy valósggal dühöngtem szívlelenségéért.

A jelenet azonban tovább fokozódott. Anyám haragos lett és fölkel a székből. Akaratával le akarta nyugózni nővéremet, aki azonban alhatatosan megmaradt szándéka mellett. Anyámat még sohase láttam így. Haja kibomlott s szemei szikrázva tapadtak nővéremre. Már-már rá akart rohanni, amikor Mari nővérem az ajtónak szaladt, talán azért, hogy a folyosóról levesse magát.

Hevesen tépte ki az ajtót s így engem természetesen jól a falhoz vágott. Estemben hallottam anyám sikoltó „leányom” kiáltását, amelyre ereimben egészen megfagyott a vér s ijedtemben még sirni se tudtam.

Mari azonnal észrevett és sirva emelt fel. Anyám is odaért akkor és szeliden rótt meg kimáskálásomért. Azt mondta, hogy uri fiúhoz nem illik a leelkedés s az éjjel való máskálás.

tartás az, ha még ezekután is arra a magasságra tudunk emelkedni, hogy ami művészet, az művészet? Akár milyen nyelven is van írva?

A román szindarabok magyar előadása ma még csak ezt jelenti. És azt, hogy bennünk minden akarat meg van a kulturális közeledésre, sőt mi már meg is kezdtük a felső építmények építését. De igazán kulturális közeledés csak akkor lesz erkölcsileg lehetséges, ha a kormány lerakja az alappilléreket.

Mi akármennyire is jóakaratuak vagyunk, mások helyett semmit se tehetünk. Azt a román nép kell hogy elvégeztesse az ország kormányával.

Kabaré-est a színházban.

Szerdán, f. hó 21-én este kabaré-est volt a színházban. Szász Ilona, a Nagy Endre kabaré volt tagja, dr. Ferency Gyula, zeneszerző és Orvössy Géza, a kolozsvári magyar színház bonvivantja léptek fel, hogy Déva város közönségének egy kellemes művészi estét szerezzenek.

Az előadást dr. Ferency Gyula rövid felolvasása nyitotta meg. A kabaré keletkezésének történetét olvasta fel s rámutatott a lezüllés okaira is, végül pedig ígérte, hogy ők a régi értelemben vett kabarét akarják nekünk felélemlíteni.

Hogy mennyiben sikerült nekik? Félig-meddig. Nem akarunk rosszat írni, mert nem is írhatunk rosszat. De mégis meg kell írunk, hogy többet vártunk, többet vártak. Leghelyesebben talán úgy fejezhetnők ki magunkat, hogy *változatosabb műsort vártak*.

Szász Ilona énekével a közönség lelkes tapsait váltotta ki. Elragadó egyénisége és kedves, nagyon kellemes hangja a dalok szépségeit mindig kihozta. Elsőrangú színész is. Többször a lámpák elé tapsolták.

Dr. Ferency Gyula minden száma az önmagába mélyedt művész lelkének öröms megnyilatkozása volt. Nála nem vettük észre a hideg rutint, amely művészien jó lehet, de sohse

elég meleg. Chansonjaival mély hatást ért el. Ady: Temetés a tengeren című versét, amelyhez a zenét ő írta, saját zongorakisérére mellett mély érzéssel énekelte el. Saját zongorakiséret mellett énekelni kettős feladat s ő mind a kettőt csodás precizitással oldotta meg. Shymmi tropique-ja, egy német dala s Az ember című saját szerzeménye, ugy zeneileg, mint költészetileg a közönségnek tiszta műélvezetet nyújtott. A közönség itt se maradt adós a tapsokkal.

Végül Orvössy Gézáról kell megemlékeznünk, aki dalokkal szerepelt. Jó színész, a hangja is jó, de énekéből hiányzik az érzés. Vagy nem is hiányzik, csak nem dominál. Már pedig a legtöbb általa énekelt dolgok eléneklésénél bekövetelhető az érzés. Egyébként azonban ő is sok tapsot kapott. Zongorán úgy őt, mint Szász Ilonát Ferency Gyula kísérte, az igazi művész biztosságával és precizitásával.

A teremben hideg volt. Ugy látszik azért nem fűtöttek be, mert telt házat vártak. A telt házból ugyanis meleg van fűtés nélkül is. Hogy aztán csak kevesen jöttek el, arról ők igazán nem tehettek.

Nem általánosítunk.

A pofozkodó tanár.

Nem általánosítunk, ezzel kezdjük, mert nem akarunk általánosítani. Nem is tehetnők, mert ezzel az összes érdekelteket megsértenénk, az pedig nem lehet, de nincs is szándékunkban. De az egyes esetek teszik az általánosságot. Az egyes esetből sok mindent lehet levonni. És téves az, ha azt mondjuk, hogy: csak akkor, ha az többször megisméllődik.

De mégse általánosítunk, csak azt szögezzük le, hogy ha az egyes hibát nem büntetjük meg, úgy azzal már tápot adunk a többinek, elősegítjük azt, hogy az egyes általános legyen.

Lugoson egy Marginean nevű tanár megpofozott egy diákot igazságtalanul. Ez a fontos: igazságtalanul. És nem az, hogy magyar volt, mert éppugy román is lehetett volna. Megpofozta, amikor a tanárnak türelmesnek és az ifjúság lelkét ismerőnek kell lennie. Sőt elnézőnek kell lennie. Igaz, hogy ez a tanár már azért degradálva is volt s éppen azért nem is

kell annyira felvonnunk. Mégis talán, éppen azért, hogy a büntetés után is előfordult, kell leszögeznünk, hogy újból ne hogy megtörténhessen.

Az ifjúságot nevelő közegeknek nevelőknek kell lenni. Aki csak tanítani tud, az nem való tanárnak.

Az eset csak egy, de fenti szabály már általános, éppen azért, mert szabály. A szabály meg azért szabály, hogy kivétel is legyen alóla. Mert a pofozkodó tanár kivétel kell, hogy legyen.

A baksis.

Itt se általánosítunk, bár már százszor és ezerszer megtették. Bátran mondhatom, hogy tavaly ennek és ennek az aktának a kedvező elintézéséért ennyit és ennyit fizettem. Ma már azonban eeeeeennnyyiit és eeennnyyiit kell fizetnem: többet. S a valutaromlással nem áll arányban a baksis emelkedése.

A megpukkadt béka és az ökör meséje jut az eszembe. A béka meglátta az ökröt és elhatározta, hogy ő is olyan nagy lesz. Felfujta tehát magát. De csak nem lett akkora, mint az ökör. Ezért tovább fujta magát, amíg megpukkadt, megdöglött, semmivé vált.

Ugy látszik, a baksis is olyan természeti, mint a béka. Akkora akar lenni, amekkora — nem lehet. Ezért aztán nőni fog, egyre nőni fog, amíg egyszer megpukkad és — nem lesz több baksis.

De addig keservesen kell nyögnünk alatta. S ha a baksis nem is általános, a nyögés, az igen. Még talán azok is nyögnek, akik baksis-alanyok kénytelenek lenni.

— Chanukaestély Déván. Hallomásunk szerint a temesvári és marosvásárhelyi leány és fiú Tarbuth cserkészcsapatok december 3-án, a városi színházban, tánccal egybekötött Chanukaestélyt fognak rendezni.

— A dévai ipariskola. A dévai ipariskolában, amelynek felszentelésén Constantinescu A. és Tankréd, Vaitoianu és Mosoiu miniszterek személyesen is résztvettek, f. hó 4-én kezdődött meg a rendes tanítás. Az intézetnek eddig 20 rendes és 15 rendkívüli tanulója van. A tanítás egyelőre a bádigos, kovács és az asztalos szakmán folyik, de később a többi ipari szakok is elhelyezést fognak nyerni.

Lefeküdtem, de még hallottam anyám rettenetes nevetését és mormogását. Azt mondta: urilány, urilány és nevetett, rémesen nevetett. A paplan alá bujtam, hogy ne halljam a nevetését.

Másnap már a nagynéném jött utánam, hogy magához vegyen. Csak egy hét múlva tudtam meg, hogy anyám és Mari öngyilkosok lettek s hogy Eleonóra nővérem, aki nem volt szép, eltűnt. Róla csak úgy kézlegyintve beszélt a nagynéném.

Ez az eset hihetetlenül megrázta lelkütemet. Addig is gyenge testű voltam, de azután még inkább. És nagyon érzékeny lettem. Egy rossz szóra sirva fakadtam. Órákhosszat tudtam elmerengeni, anélkül, hogy számot tudtam volna adni gondolataimról. Szerettem az egyedüllétet. Nem szerettem a hangoskodókat s az iskolában is lehetőleg kerültem a játékot. Most tudom, hogy óriási gyászt ültem akkor. De nem éreztem azt. Csak tapasztaltam, hogy nem csak a beszéd, de a nézés is bántott, sőt azt is észrevettem, ha valaki hátulról nézett rám. Éreztem, hogy valaki nem kedvel engem, vagy valaki szeretné, ha szóbaállnék vele. Nem voltam ostoba fiú és nem voltam tanulatlan s így gondolkodásom hamar az emberi lélekre terelődött.

Nagynéném roppantul szeretett engem s talán ő volt az, aki e képességet bennem kifejlesztette. Tizenhatéves lehettem már, amikor egy éjjel arra ébredtem fel, hogy fehér fény bántja a szememet. Az egész szobát betöltötte, bár nem volt holdvilág. Csodás remegés fogott el, amely azonban később bizalommal fordult és

valami megnyugvás szállt belém. Reggelig elnéztem volna, azonban a fáradtságtól elaludtam s így később nem is törődtem vele.

Már-már el is felejtettem volna a dolgot, ha nem jelentkezett volna másodszor. Egy éjjel arra ébredtem fel, hogy valami mozgást hallottam a szobámban. Nem mertem felkelni az ágyból, csak jobban figyeltem. Szememet kimeresztettem s egyszerre előttem álltak a fehér sugarak. Aztán a szekrényből zöld, bántó sugarak törtek elő. Egy betörő volt, aki lopni akart. A fehér sugarak világítottak és erőt adtak nekem. Kiugrottam az ágyból, mire a rabló az ablakon át elmenekült.

Ahogy kinéztem az ablakon, hihetetlen látvány tárult szemem elé. A látóhatáron a sugarak száz és száz színváltozatban rezegtek az éjszakában a város fölött. S láttam őket a falakon át is. Lombon, fán, erdőn s a hegyen át megfakulva valami furcsa bizsergető színt.

Szemeimet lehunytam s egy székbe roskadtam. Nagynéném halott-halványan kapott a széken. Ő ugyanis szintén felébredt s a szobámba jött. Ahogy ránéztem, ismét láttam a fehér sugarakat s akkor már tudtam, hogy az a szeretet sugara. Arra kérdésére, hogy mitörtént, zavartan mondtam el a rablóval történetet.

*

A csodálatos ember teájának utolsó kortyát hörpintette fel. Szemei a messzeségbe révedtek. Csodálkozással kérdeztem.

— S most az a célja, hogy kimutassa, a világon melyik a több: a szeretet vagy a gyűlölet?

— Nem egészen, mert bajos volna elbírálni. De nekem szükséges így látnom, mert én így felül állok mindenen s így nem szenvedek. Oly belső nyugalom van, amilyen kevésnek adatik meg, jóllehet az előbb megvert kiválasztottnak mondtam magam. Eddig t. i. sokszor kétségbeestem látásomért, de aztán megvigasztalt az, hogy én felette állok s így más lehetek. Jobb lehetek.

— De dolgozik valamelyes statisztikán?

— Óh, igen. Tíz év kell még hozzá. Addig sok anyagot kell még gyűjtenem. S jól esik, ha olyanokkal beszélhetek, mint Ön, Uram.

— És miből él? — kérdeztem hidegen.

— Angol órákat adok. Még mint gyerek angol kisasszonyom volt s folyékonyan beszélek angolul.

Erre elővettem kevés angol tudományomat s úgy mutattam magam, hogy jól beszélek angolul, nehogy nálam is felajánlkozzék. Nem is tettem.

Kivettem az órámat. Tizenegyet mutatott. Észrevette és bucsuzni kezdett.

Feleségemmel együtt kikísértük. Magas fekete kalapja és hosszú köpenyege amolyan túlvilági lénynek tüntette fel a csodálatos embert. Árnyéka különösen vibrált a falakon, amint nagy léptekkel távozott.

Feleségemre néztem és elmosolyodtam. Ő is. Azt hiszem, sajnáltuk. És szinte egyszerre ezt kérdeztük egymástól:

— Vajjon most milyen sugarakat lát az az ember?

HIREK.

— Az erdélyi román ujságírók szindikátusának művészestélye. Az erdélyi román ujságírók szindikátusa f. hó 18-án a Kaszinó emeleti helyiségeiben tartotta szépsikerű művészestélyét. Bevezető beszédet Josán dévai tanár mondott, majd Metes István, a román tudományos akadémia levelező tagja tartott értékes irodalmi előadást, mely után a kolozsvári opera egyik tenoristája énekelt a közönség osztatlan tetszése mellett. Ugyanígy sok tapsot kapott az ének-művész és a humorista is, akik a közönséget jókedvre hangolták. Műsor után tánc volt, amely a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott.

— Házasság. Frank József magántisztviselő és Ráday Böske f. hó 25-én, vasárnap tartják esküvőjüket Déván. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ezüstlakodalom. Rosenfeld Mihály és neje f. hó 21-én tartották szűk családi körben ezüstlakodalmaikat Déván.

— A hunyadmegyei ref. tanítóegyesület megalakulása. F. hó 21-én Szászvároson gyűltek össze megyénk ref. tanítói, hogy egyesületet alakítsanak. Nagy áldozatot hoztak azok a tanítók, akik a mai nehéz viszonyok között összegyűltek, hogy tanácskozásokat folytassanak az egyesület megalakulásáról, aktuális pedagógiai ügyekről. Sajnos, a tanítók nem jelentek meg teljes létszámmal, mert a megyében szétszórva vannak elhelyezve s a csekély felekezeti tanítói fizetésből nem tudtak annyit áldozni, hogy a magas költségeket fedezzék. Egyetlen egyházmegyének sem oly árvák a tanítói, mint a hunyadmegyei ref. tanítók. Az összegyűlt tanítók az egyesületet megalakították, a tisztikart megválasztották. A nehéz viszonyok közt élő és munkálkodó tisztikar ezen munkásságát is örömmel vesszük tudomásul.

— Kinevezés. Déva város polgármestere Gredina Sándor joghallgatót f. hó 10-ével Déva város tanácsához díjnoknak nevezte ki.

— Halálozás. Kassay Józsefné szül. Girbován Margit folyó hó 21-én életének 32-ik évében Piskin elhalt. Temetése 23-án volt nagy részvét mellett.

— A Fehér-Kereszt építése nemsokára befejezést fog nyerni. A Fehér-Kereszt építése, illetve az építés utáni asztalos, bádogos, sítb. munkák nemsokára befejezést fognak nyerni. Az étterem és kávéház már teljesen készen van, a parkett lerakás most van folyamatban. Valószínű 2 hét múlva száll ki már az ellenőrző bizottság, amely megállapítja, hogy az épület a használatnak átadható-e. A Fehér-Kereszt befejezésére vonatkozó iratokat külön futárral küldték fel Bukarestbe, a belügyminiszteriumba jóváhagyás végett, amire nagy remény van. Hallomásunk szerint a bérlők az épülethez szükséges butorokat már meg is rendelték egy nagykarolyi butorgyárban, úgy, hogy minden valószínűség szerint december 15-ig, de föltétlenül a karácsonyi ünnepek előtt egy kávéház, mint az étterem és a szálloda teljesen készen fog állni. Ugy halljuk, hogy az étterem és kávéházat albérlésbe özv. Sarkadi Victor né fogja kapni. A közönség ezt teljes meglepéssel venné tudomásul.

— A városi erdők ügye. Déva város tulajdonát képező körülbelül 187-7 katasztrális hold erdő faanyaga 1923 december 20-án d. e. 10 órakor Déva város polgármesteri hivatalának 1. számú termében nyilvános árverésen el fog adni. Az erdőigazgatóság közlése szerint a 187-7 holdon mintegy 28510 m. bükk tűzifa termelhető. Kikiáltási ár 1614,288 lei, melyen alól a fa nem adatik el. Biztosíték 162,000 lei. A feltételek a polgármesteri hivatalnál, az erdőfelügyelőségénél és az erdőgondokságnál tekinthetők meg.

— Műkedvelők előadása Szászvároson. F. hó 17-én, szombaton kezdték meg Szászvároson a teaestélyeket. Az elsőt a kath. nőegylet rendezte a Transilvaniának e célra nagy ügyességgel és izléssel feldíszített nagytermében. Az estély keretében szászvárosi és dévai műkedvelők gondoskodtak a nagy számban megjelent közönség mulattatásáról. Elsőnek előadták „Az öt koronás” című drámolettet. A férjet dr. Schuller Frigyes, a feleséget dr. Schuller Frigyesné játszta, kik a jó ügy érdekében rándultak át, Ferkót Neubart László adta, dr. Uh-

lyarikk szellemes apróságát mindhárom kitűnő összjátékban, nagy gyakorlattal rendelkező módon mutatták be, nagy figyelmet és hatást váltva ki. Második szám volt: „A főziskola” énekes bohózat, irták Tóth—Hetényi, ebben az igazgatótól Röhrich Malvin, a szakácsnőt Dörner Flora adták, míg a növendékek Kovaltsik Margit, Riebel Vilma, Bus Berta és Gruja Amália voltak. A csupa ismert kuplékból összeállított tréfa nagy derűtséget keltett. E derűtség azonban tetőpontját érte „A nevelő ur” című bohózatban, melyben Neubart László, Szkolka Vidor, Ferenczy Emma, Kovács Lajos és a kis Szóts István igazán nem műkedvelői játékot mutattak. Előadás alatt és után Szászváros legszebb leányai és asszonyai iparkodtak minden jóval ellátni a megjelenteket, úgy, hogy 4 órakor, mikor a hivatalos szünóra miatt kénytelen volt a közönség távozni, kedves estemiéket vitt magával. A rendezés főérdeme dr. Balogh Jánosné elnökné, mellette a választmány és a zárda buzgólkodott.

— Két urnak nem lehet szolgálni. Szerdán este a színházban kabaré volt. A színházi étteremben pedig táncóra. Alighogy megkezdődött a kabaré, az étteremben is megszólalt a hegedű, hogy mozgásba hozza a lábukat. Nem is kell mondanunk, hogy a hegedű nagyon zavart s még jobban zavart volna, ha nem tettek volna rá hangfógót. Az a véleményünk, hogy ilyesminek nem lett volna szabad előfordulni, mert két urnak nem lehet szolgálni.

— Amor mozgó hírei. Vasárnap, f. hó 25-én az Amor mozgó előadást nem tart, mert ez estén Manulescu bukaresti szinigazgató társulata fog játszani. Kedden, f. hó 27-én délután és esti előadásban egy különleges magyar tárgyú film kerül bemutatásra „Ilona” címen. E darabot jellegzetessé teszi az a körülmény is, hogy a szereplők egy része magyar nemzeti viseletben kreálja szerepét. Csodálatos finom meseszövege e darabnak óriási sikert biztosított számára a világ összes film színpadain, melyhez hozzájárul az is, hogy főszerepét a bájos Lya Putti játsza. F. hó 29-én, csütörtökön a francia forradalom egy izgalmas jelenete fog szemünk előtt megelevenedni. Címe: „Jocelyn” és jó részben az Alpok felejthetetlen szépségű vidékein játszik. Erről a filmről jegyezte meg Ioan Richepin, hogy a legszebb francia film. December 1-én, szombaton egy tengerész dráma kerül vetítésre „Az élők temetője” címen. A darab legnagyobb része egy világító toronyban pereg le, mely végül is a lángok martalékává lesz. E darab a tenger egyszerű látkepeit fogja élénk varázsolni. Az Amor mozgó megszerezte már „Borgia Lukrécia” című kolozsai film előadási jogát, melyet a közeljövőben be fog mutatni. Már most felhívjuk a közönség figyelmét e filmóriásra.

— Kaptak fát a megyei tisztviselők. A közigazgatási tisztviselők egyesülete végre konkrét formában is hallat magáról. A téli szezonra fát szerzett be a tisztviselőknek, illetőleg a megyei tisztviselőknek. Egy-egy család 2—2 méter fát kapott, ami — a mai enyhe időjárást tekintve — egyelőre elég nagy mennyiség.

— A bánsági királynapok ünnepeit csak a Vasárnapi Ujság legújabb száma örökíti meg képekben. A király temesvári és aradi látogatásáról pompás felvételek készültek. Külön érdekességei ennek a számnak: a kolozsvári írói Olimpia. Apponyi clevelandi látogatása, erdélyi főúr és angol lady házassága és a hamburgi kommunista puccsokról közölt képek.

— Ellopott kisleány. Szászvároson f. hó 20-án d. u. 6 órakor egy Gleichmann Rózi nevű 6 éves kisleány eltűnt. A szülők keresésére indultak, azonban késő estig nem találták meg, úgy, hogy a rendőrséghez kellett fordulniok. A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a kisleány az esti 7 órai személyvonattal egy férfi társaságában elutazott Tóvis felé. Valószínű, hogy a kisleányt elrabolták. A nyomozás folyik s valószínű, hogy a kisleányt minden baj nélkül fogják hazavezetni.

— Felhívás a DMTK. tagjaihoz! Felhívunk mindazon DMTK tagok, akik az 1920. évről tagdíjhátralékban vannak, hogy azt az év december 31-ig Lupás Aurél pénztárosnál (Piactér) annál is inkább fizessék be, hogy a vezetőség ne legyen kénytelen az alapszabályban lefektetett ponthoz fordulni. A vezetőség.

— 500 lejes bankjegyeink bevonása. A napi, valamint pénzügyi szaklapok közlései szerint a forgalomban levő 500 lejes bankjegyek bevonatnak, mert állítólag igen sok a hamisítvány. E felfedezés közgazdasági életünknek egy újabb megrázkódtatását jelenti.

— Rózsavölgyi-, Bárd-, Nádor és Moravetz 1924-ik évi albumok megrendelhetők és mielőbb szállíttatnak Laufer V. könyv- és zeneműkereskedése által Déván.

— Csak 50 leig használható okmánybélyeg. A pénzügyminiszterium rendelkezése értelmében az okmánybélyeg csak 50 lei erejéig használható. Nagyobb összegű okmánybélyegeket az illetékes pénzügyigazgatóságnál készpénzben kell megváltani. A befizetést lehet az ak-tára rávezetni, de a hatóság külön nyugtát is állíthat ki az összegről. Ez az intézkedés főleg azért történt, mert utóbbi időben nagymennyiségű okmányhamisításra jött rá a hatóság. Erdélyben a 20 lejes címleteket hamisítják meglehetősen ügyesen.

— A tordosi jegyzői állás betöltése. A Rosiu János halálával megüresedett tordosi körjegyzői állásra már kiíratott a pályázati hirdetmény, mely szerint az ezen állásra pályázók ez év december 10-ig kell, hogy benyújtsák a törvényekben előírt okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket.

— 1924. évi különféle román, magyar és német könyvnaptárak már megérkeztek és kaphatók Laufer könyvkereskedésében Déván.

— Amerikába és Argentiniába ingyen senki sem tud jutni, de jól és olcsón utazik a Cosulich Line hajóin, București, Calea Griviței No. 181.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

A dévai izraelita hitközség elnökségétől.

Szám: 4—1923.

MEGHIVO.

A dévai izraelita hitközség folyó év november hó 25-én d. u. 3 órakor a hitközség tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az összes hitközségi tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

TÁRGY:

1. Fodor Ignác és társai kérése a hitközség jellegének megváltoztatása tárgyában.

Deva, 1923. november hó 11-én.

Steiner János,
hitk. titkár.

Blum Zsigmond,
hitk. elnök.

Szalonna vastag, fehér, elsőrendű, sózott, továbbá füstölt, paprikás, Császárhus, zsir 50 kg.-tól 10.000 kg.-ig kapható „Mercur” Schuster Sándor cég által Déva. ²⁸⁰ 1-1

Dévan, a Str. Aurel Vlaicu (Magyar-u.) 49. és 50. sz. a. levő, szép helyen fekvő **villa és ház** mely áll: 6 szoba, 2 konyha, 2 pince, udvar, kut, villanyvilágítás, nagy kert több mint 1200 □ öl szőlővel és sok gyümölcsfával **szabad kézből eladó.** Cim a kiadóhivatalban. 271 2 3

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a vágómarha és sertés árak estek, ennél fogva a

hentesáruk árát leszállítom u. m.:

Párisi kolbász . kg.-ja 30 L.	I. dobrecenť . kg.-ja 32 L.
Vadász " " " 32 " II.	" " " 24 "
Lengyel " " " 32 " I-a száraz kolbász	" " " 40 "
Sonka " " " 40 " II.	" " " 24 "
Májipástétom " " " 36 " Virstli	" " " 26 "

Teljes tisztelettel 281 1-1

RÉTHY JÁNOS hentes és mészáros Déva, Főter.

Dévan, a Petru Maior-utca 60. sz. alatti

ház eladó.

Értekezhetni ugyanott.

1 nagy tizedes **mérleg eladó.**
Cim a kiadóhivatalban. 277 1-3

**Butorszállító-
és rugóskocsi eladó.**
FRITSCH HENRIK, DEVA. 275 2 5

**Köszén és
erőkorpa eladó.**
Gazdasági Ipar R. T. Deva.
276 2 6

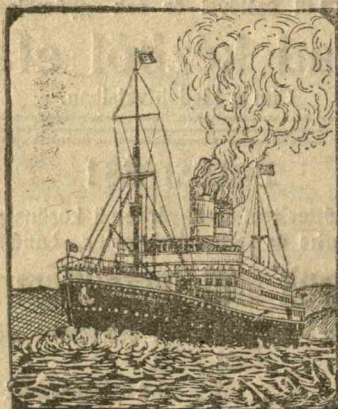
**ÜZLETHELYISÉG
ÁTADÓ.**
270 2 2
Cim
a kiadóban.

Tâmpa (Tompa) községben
:: az állomás mellett ::
egy 18 szobából álló
ház,
korcsmahelyiséggel, nagy kerttel
600.000 leiért eladó.

ADAM MUNTEAN
háztulajdonos. 273 1-1

Aki Lloyd 2009
**Amerika,
Kanada,
Argentína,
Brazília-ba**
gyorsan, kényelmesen, olcsón,
biztosan és direkt utazni akar,
az irjon azonnal

COSULICH LINE
București, Cal. Griviței 181.

vagy 235 8 15
COSULICH LINE
Timișoara, Str. I. C. Brătianu 18.

Levelezés az összes nyelveken. — Utasok szállítása modern kettős csavaru gyorsgőzűsőkön. — Tengeri utazás tartama *csak 7 nap.* — Kiváló ellátás. — Nagy levegős kabinok 2, 4 és 6 személy részére. — Számos köszönő irások.
== Kérjen azonnal prospektust! ==

**UNITED STATES
LINES**

Southampton-Cherbourg-tól
NEW-YORK felé
amerikai kormány gőzhajón
LEVIATHAN

december 15.
BRÉMÁBÓL Southampton és Cherbourg-on át NEW-YORK felé
GEORGE WASHINGTON
november 27., december 12.

America	december 5.	január 9.
President Roosevelt	december 12.	
President Arthur	december 22.	
President Harding	január 16.	

Indulás Southampton és Cherbourg-tól egy nappal később.
Közelebbi felvilágosítások az alábbi címeknél.
Kedvező alkalom áruszállításra.

UNITED STATES LINES

Vezérképviselet Románia részére:
„MERCUR” București, Calea Mosilor 51.
Temesvár, Hunyady-utca 8.
Czernovitz, Lillen gasse 15.

213 11-

A közönség érdekében!

Mivel a gyorsfénykép nem tartós, elhárítottam, hogy a rendőrség által előírt
igazolványfényképet
gyorsan és rendszeresen kidolgozva 264 3-3
3 drb-ot 30 leiért készítek.
W. KOZIARSKY fényképész, a Fehér-Kereszt mellett.

KELMEFESTŐ ÉS VEGYTISZTÍTÓ!

F. LIDOLT, DEVA
Strada Griviței (Bolgár-utca), régi gőzmalomban
FEST, TISZTIT!

Gyászruhák 24 óra alatt feketére festetnek.
GYÜJTŐHELYEK: 96 15 18
Dobra Deva Petrozsény
Plactér: Popovics-Strada Regele Paki Ferenc
főte kalapüzletben. Ferdinand No. 12 férlistabó-üzletében.
Walter-főte fodrász-üzletben.
HÁTEG: özv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomdájában.

BUTOROK a legjobb kivitelben állandóan raktáron
és mérsékelt árak mellett kaphatók.
Victoria hutorgyár Arad, Str. Ioan Calvin 42.
Lerakat: Neuman palota, Str. Horia. 215 12 20

Zongora vagy pianinó
megvételre kerestetik. 3. Cim a kiadóban.

Villanyerőre berendezett **gőzmosoda**
vasaló, fényező és eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3-
278 1-1

MEGHIVÓ

A „Kerületi Takarékpénztár R.-T.” Illia
1923. évi dec. hó 2-án d. e.
fél 11 órakor az intézet saját
:: pénztárhelyiségeiben ::

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek azzal a figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy alapszabályaink 41. §-a értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt — a közgyűlés megnyitása előtt — a társaság pénztáránál Illia, vagy bármely más intézetnél letenni sziveskedjenek.
Utóbbi esetben letétel igazolása szükséges.

Ha a közgyűlés határozatképtelen lenne, akkor az alapszabályaink 45. §-a értelmében 1923 december hó 9-én d. e. fél 11 órakor fog jogérvényesen megtartatni, tekintet nélkül a megjelent részvényesek és a letett részvények számára.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére egy és annak hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
3. Az igazgatóság előterjesztése az alap-tőke felemelése tárgyában.
4. Esetleges indítványok.

278 1-1

Az igazgatóság.

A KERESKEDELMI ÉS IPARBANK DEVA
(AZELŐTT DÉVAI IPARBANK)

Alaptőke lei 5,000,000 REGELE FERDINÁND-UTCA 9. SZ. Alaptőke lei 5,000,000

FOLYÓSIT **ZÁLOGKÖLCSÖNÖKET**

u. m.: arany, ezüst, drágakő és mindennemű ékszerekre
a legmagasabb összegekig, a legnagyobb titoktartás mellett
minden hivatalos pénztári nap délelőtt 9—13 óráig.

IGAZGATÓSÁG.

260 4 5